

Richard Leonard Arnold Schoemaker wordt geboren in op 5 oktober 1886 in Roermond. Hij was de zoon van Jan Prosper Schoemaker en Josephine Charlotta Wilhelmina Wolff. Hij had een oudere broer Charles Prosper Wolff Schoemaker (Salatiga, 1882-1949) en een zus Maria Susanna Arnolda (1881-1944). Hun vader was kapitein bij het KNIL.

Vanaf 1905 was hij als kadet aan de Koninklijke Militaire Academie actief in diverse sporten, vooral in de schermsport. In 1908 nam hij als voorbeeldig student deel aan de Olympische Winter Spelen in Londen. Op het onderdeel sabel werd hij derde in de tweede ronde van poule 1. Daarmee plaatste hij zich niet voor de volgende ronde.

Johannes Osten, verzetsstrijder bij de Ordedienst met wie hij later lid van de Raad van de Vereniging zou zijn, nam twee jaar eerder als schermer deel aan de Olympische Zomerspelen van 1906. Hij won daar met het Nederlands team op het onderdeel sabel een bronzen medaille.

Na de KMA ging hij bouwkunde studeren aan de Technische Hogeschool Delft. Richard trouwde op 2 juli 1912 in Rijswijk (Zuid-Holland) met Petronella (Nelly) Huijsman (1889 - 1975) en vertrok na zijn studie en huwelijk naar Bandung waar hij de architect werd van het Paleis voor de Legercommandant. Richard werkte veel samen met broer Charles, die ook architect was, en samen bouwden zij een enorm oeuvre op. Een deel van de art-deco bouwwerken in Bandung zijn van hun hand. In 1919 werd Richard de eerste hoogleraar aan de net opgerichte Technische Hogeschool van Bandung. Zo werd hij o.a. leraar van Soekarno, de eerste president van Indonesië. Richard en zijn vrouw kregen in Indië drie kinderen; Harold Jan (Bandung, 1913), Clara Charlotte (Tjimahi, 1915) en Richard Prosper (Bandung, 1920).

Richard werd in 1924 gevraagd om in Delft aan de Technische Hogeschool te gaan doceren, waarna Charles zijn functie aan de TH Bandung overnam. In Nederland was Richard actief als architect en in vele geledingen van de samenleving, en realiseerde hij vele gebouwen waaronder die voor de KEMA te Arnhem. Ook publiceerde hij veel bouwtechnische artikelen.

In Delft was hij lid van de Vrijmetselaarsloge Loge Silentium waar hij een belangrijke rol speelde en waar hij één van de vijf slachtoffers was die in de bezettingstijd omkwamen.

Hij was sinds 1929 lid van de Raad der Vereniging van De Nederlandsche Padvindes (NPV). Meerdere leden van de Raad der Vereniging waren in de oorlog actief in het verzet: Richard Schoemaker, Jim de Booy, Johannes Osten en Reindert Hendrik

baron de Vos van Steenwijk. Zijn zoon Richard was padvinder en lid van de Pieter Maritsgroep in Delft. Hij werd in 1932 geïnstalleerd en werd in 1935 patrouilleleider van de door hem opgerichte Reigerpatrouille.

In september 1940 kwam de nieuwe lichting studenten aan in Delft. Er schreven zich veel meer studenten in dan het jaar ervoor omdat adelborsten en cadetten hun studies aan het Koninklijk Instituut voor de Marine (KIM) in Den Helder en aan de Koninklijke Militaire Academie (KMA) in Breda niet konden voortzetten. In het najaar van 1940 richtten de hoogleraren Schoemaker (bouwkunde) en Mekel (mijnbouwkunde) hun in meerdere of mindere mate aan de Ordedienst (OD) gelieerde verzetsgroepen op. Beide groepen waren spionagegroepen die zelfstandig opereerden, maar die wel contact met elkaar onderhielden. Het grootste verschil was dat de groep Mekel zich van de OD distantieerde en zich beperkte tot het verzamelen van inlichtingen ten behoeve van de geallieerde oorlogvoering. De groep Schoemaker was vrij nauw bij de OD betrokken, verzamelde inlichtingen van militair-strategische aard en legde zich ook toe op het vergaren van wapens als voorbereiding op paramilitair verzet. Vooral Delftse studenten waren bij deze twee groepen betrokken.

Bij het verzamelen van wapens voelde professor Schoemaker zich nauw betrokken. Hij stamde uit een officiersgeslacht en had een opleiding aan de KMA in Breda gevolgd. Alles werd opgeslagen in de kruipruimte voor de centrale verwarming onder de kamer van Schoemaker, in het Bouwkundegebouw van de TH. De groep Schoemaker was opgebouwd uit kleine commando's van in de regel vijf man, die ieder alleen hun eigen commandant kenden.

Na verraad door de negentienjarige Hugo de Man werd Schoemaker op 2 mei 1941 in het TH-Bouwkundegebouw opgepakt. De Nederlandse politie bracht hem naar het Oranjehotel in Scheveningen. Daar zat hij tot 12 maart 1942 in cel nummer 520 en 340. Hierna ging hij naar het beruchte Kamp Amersfoort waar hij tot 11 april bleef. Hier kreeg hij nummer 137. Hij verbleef nog een korte tijd in de Wehrmachtsgevangenis Utrecht. Hij werd samen met Prof. Mekel en zijn medewerkers van de "groep van 72" op 3 mei 1942 voor het vuurpeloton in concentratiekamp Sachsenhausen gefusilleerd door de Duitsers.

In 1946 werd aan Schoemaker het Verzetskruis toegekend wegens: "*Voor onder gevaarlijke omstandigheden betoonden moed, initiatief, volharding, offervaardigheid en toewijding in den strijd tegen den overweldiger van de Nederlandsche onafhankelijkheid en voor het behoud van de geestelijke vrijheid, daarbij in hem eerende een der uitingsvormen van het verzet, dat in zijn veelzijdige activiteit van 15 mei 1940 tot 5 mei 1945 in stijgende mate den vijand heeft geschaad en op onvergetelijke wijze tot de bevrijding van het Vaderland heeft bijgedragen.*"

In Delft werd de Schoemakerstraat en de Schoemakerplantage naar hem vernoemd.

Meer informatie

[Richard Schoemaker - Wikipedia](#)

[Charles Prosper Wolff Schoemaker \(Schoemaker\) \(1882 - 1949\) - Genealogy \(geni.com\)](#)

[Richard Leonard Arnold Schoemaker \(oorlogsgravenstichting.nl\)](#)

[Richard Leonard Arnold Schoemaker | Erelijst van Gevallenen 1940-1945](#)

[Nederlandse Ridderorden en Onderscheidingen](#)

[De verkenner; off. orgaan voor de Padv. Beweging in Nederland, jrg 15, 1929, no. 7, 1929 » 1929-07 - Pag. 31 | Delpher](#)

[De verkenner; off. orgaan voor de Padv. Beweging in Nederland, jrg 16, 1930, no. 5, 1930 » 1930-05 - Pag. 47 | Delpher](#)

[Weest paraat; officiëel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 26, 1940, no 1, 1940 » 1940-01 - Pag. 19 | Delpher](#)

[Richard Leonard Arnold Schoemaker | Digitaal Namenmonument Oranjehotel Delft Integraal \(archive.org\)](#)

[Home - Netwerk Oorlogsbronnen](#)

[Geef gevangenen een gezicht](#)

[Het leven en werken van professor Richard Schoemaker | KIVI](#)

[Schoemaker, Richard Leonard Arnold - TracesOfWar.nl](#)

[Richard Leonard Arnold Schoemaker \(Roermond, 5 oktober 1886 - Sachsenhausen, 3 mei 1942\) - Netwerk Oorlogsbronnen](#)

[Architect Charles Prosper Wolff Schoemaker — Gemeentearchief Roermond](#)

[≥ verzameling Scouting Delft — Scouting — Marktplaats](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.